

GARĪGĀS DĀVANAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Kor. 12; Ef. 4:11–13; 1. Kor. 13; 1. Pēt. 4:8–11; 1. Kor. 14:27; Am. 3:7.

ATMIŅAS PANTS:

“Dzenieties pēc mīlestības, tiecieties pēc garīgajām dāvanām, sevišķi, lai jūs varētu pravietot” (1. Kor. 14:1).

Tāpat kā cilvēka ķermenis, arī draudze ir viena, bet tai ir daudz locekļu, katrs ar atšķirīgām lomām, funkcijām un dāvanām. Praktizētas ar mīlestību, šīs garīgās dāvanas veicina vienotības sajūtu, kas atspoguļo trīsvienīgā Dieva raksturu.

Šonedēļ mēs apskatīsim 1. Kor. 12. – 14. nodaļu un tur ietvertu mācību par garīgajām dāvanām. Tā ir daļa no nedaudz plašāka vienuma, kurā Pāvils risina no kristiešiem sagaidāmo uzvedību reliģiskajās sanāksmēs (1. Kor. 11. – 14. nod.). Pāvila galvenā rūpe saistīta ar nekārtīgām sapulcēm. Viņa atbilde uz šo problēmu ir tāda, ka draudze ir ķermenis, kura daļām ir atšķirīgas funkcijas, kas veicina “Kristus miesas spēcīnāšanu” (Ef. 4:12, NKJV). Īsāk sakot, Dievs devis draudzei garīgās dāvanas, lai veicinātu vienotību dažādībā.

Protams, Pāvils joprojām domā par šķelšanās problēmu, kas tika risināta pirmajās četrās vēstules nodaļās, kur atbilde uz draudzes locekļu vienprātības trūkumu ir vienotība Kristū. Tagad viņš attīsta šo ideju, izklāstot savu izpratni par garīgo dāvanu lomu. Pēc Pāvila domām, vienotība Kristū un Garā ir vienīgais veids, kā izvairīties no šķelšanās.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 8. augustā.

Dāvanu daudzveidība

Pāvils 1. Kor. 12:1 iesāk jaunu tēmu ar vārdiem “tagad attiecībā uz”. Zinātnieki diskutē, vai viņš runā par “garīgajām dāvanām” vai “garīgiem cilvēkiem”, jo grieķu frāze “tōn pneumatikōn” pieļauj abus tulkojumus. “Garīgās dāvanas” ir piemērotāks, ņemot vērā 1. Kor. 12:4, kur Pāvils skaidri atsaucas uz garīgajām dāvanām. 1. Kor. 12:2, 3 Pāvils norāda, ka Gara pirmā dāvana ir drosmīga apliecināšana, ka Jēzus ir Kungs (1. Kor. 12:2, 3). Jaunajā Derībā pateikt, ka Jēzus ir Kungs, būtībā nozīmē pateikt, ka Cēzars tas nav (Ap. d. 17:7; sk. arī Jņ. 19:12, 15). Tas tika uzskatīts par sacelšanos pret imperiālo varu un tādēļ sodāms ar nāvi.

Jēzus un Pāvils uzsvēra, ka ticība Dievam – pat saskaroties ar vajāšanām un nāves draudiem – ir Gara dāvana. Patiesībā ticība ir vispamatīgākā dāvana. Nav pārsteigums, ka ticība ir pirmā sarakstā 1. Kor. 13:13. Tas, ka ticība ir garīgā dāvana, ir skaidrs no Pāvila paziņojuma 1. Kor. 12:9. Tomēr ir daudz citu dāvanu. Tas, ka Svētais Gars sadala dažādās dāvanas “katram savu tiesu, kā gribēdams” (1. Kor. 12:11), pierāda, ka ir nepieciešamas visas tās.

Izlasi 1. Kor. 12:1–6. Uz ko ir uzsvars šajā nodaļā? _____

Vārda “dažāds” atkārtojums uzsver dāvanu daudzveidību. Tas, ko Pāvils nosauc par “garīgajām dāvanām” 1. Kor. 12:1, ir izvērts 4. – 6. pantā, trīs dažādos aspektos: “dāvanas” (“charisma”), “kalpošana” (“diakonia”) un “darbības” (“energēma”). Lai gan šie vārdi nozīmē dažādas lietas, ir svarīgi tos strikti nenodalīt panta paralēlisma dēļ. Jāņem arī vērā, ka garīgās dāvanas ir paredzētas vienotības veicināšanai, balstoties uz trīsvienīgā Dieva raksturu (sk. arī Ef. 4:8–11). Gars dod dāvanas ticīgajiem, bet Dievs tos pilnvaro kalpot kristīgajā kopienā (1. Kor. 12:5, 6). Katram ticīgajam dāvanas tiek dotas individuāli (1. Kor. 12:11), bet tās visas jāizmanto, lai labumu gūtu ticīgo kopiena kopumā.

Pievērsiet vēlreiz uzmanību tam, ka Pāvils uzsver vienotību. Kāpēc tas ir tik svarīgi draudzei? _____

Vienotība dažādībā

Vienotības valoda, kas izmantota 1. Kor. 12:4–6 (“tas pats Gars”, “tas pats Kungs” un “tas pats Dievs”), tiek attīstīta pārējā 1. Kor. 12. nodaļā. To pierāda Pāvila lietotās frāzes, piemēram, “viens un tas pats Gars” (1. Kor. 12:11), “viena miesa” (1. Kor. 12:12), “viens ķermenis” (1. Kor. 12:12, 13, 20), “viens Gars” (1. Kor. 12:13—divas reizes!), “saticīgi gādātu cits par citu” (1. Kor. 12:25).

Līdzās vienotības jēdzienam Pāvils uzsver locekļu dažādību Kristus miesā ar tādiem izteicieniem kā “daudzi locekļi” (1. Kor. 12:12, 20), “mēs visi .. kristīti” (1. Kor. 12:13), “ne viens loceklis, bet daudzi” (1. Kor. 12:14), “visa miesa” (1. Kor. 12:17), “ikvienu” (1. Kor. 12:18), ķermeņa “locekļi” (1. Kor. 12:22, 23), “visi locekļi” (1. Kor. 12:26). Šis uzsvars gan uz vienotību, gan dažādību norāda, ka garīgo dāvanu mērķis ir veicināt vienotību daudzveidībā.

Šai vienotībai dažādībā jāatspoguļo Dieva raksturs. Tēvs ir viena persona, Dēls ir cita persona, un Svētais Gars vēl cita. Šie trīs saglabā savu individualitāti, vienlaikus kopīgi darbojoties, lai celtu draudzi un pilnvarotu to misijai (1. Kor. 12:4–6, Ef. 4:11–13).

Izlasi 1. Kor. 12:12–31. Kāpēc analogija par ķermeni ar tā daudzajām daļām ir piemērota, lai attēlotu draudzi un tās locekļus? _____

Viena centrālā doma 1. Kor. 12. nodaļā ir: lai gan ķermeņa locekļi ir tik atšķirīgi cits no otra (1. Kor. 12:15–20), tie visi ir savstarpēji saistīti (1. Kor. 12:21–26). Kājas ir atkarīgas no acīm, lai redzētu, kur tām jāiet; savukārt acis nekam nevar pieskarties – to var tikai rokas. Tāpat doma, ka daži locekļi ir vājāki (1. Kor. 12:22) vai mazāk godājami (1. Kor. 12:23), ir tikai iespaids, jo nepieciešami ir visi (1. Kor. 12:22).

Diemžēl korintiešu vidū bija tendence dažas dāvanas novērtēt vairāk nekā citas, dažas atstājot novārtā. Lai nepieļautu, ka korintieši šādi kļūdās, Pāvils vērsa viņu uzmanību uz mīlestību, kas ir “pārāks ceļš” (1. Kor. 12:31). Citiem vārdiem, neatkarīgi no tā, kāda ir dāvana, ja tā tiek praktizēta gudri un ar mīlestību, tā ir Dievam patīkama.

Iepazīsties ar dāvanu uzskaitījumiem 1. Kor. 12:8–10, 28; Rom. 12:6–8 un Ef. 4:11. Kāda ir tava dāvana? Kā tu vari to izmantot, lai celtu Kristus miesu? _____

“Pārāks ceļš”

“Mīlestība nav viena dāvana starp daudzām. Tā ir līdzeklis, caur kuru visas dāvanas sasniedz savu galīgo mērķi.” (Carl P. Cosaert, “1 Corinthians,” Andrews Bible Commentary: New Testament (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), 1643. lpp.)

Izlasi 1. Kor. 13:1–7 un 1. Pēt. 4:8–11. Kāda ir mīlestības loma attiecībā uz garīgajām dāvanām? _____

1. Kor. 13. nodaļa māca, ka garīgās dāvanas izmantot pareizi iespējams tikai mīlestībā. 1. Kor. 13 Pāvils iesāk, atsaucoties uz dāvanām, kas minētas 1. Kor. 12, tikai lai uzsvērtu to bezvērtību, ja tās netiek īstenotas mīlestībā. Tādējādi zināšanas (1. Kor. 12:8) un ticība (1. Kor. 12:9), pat spēja “kalnus pārceļt” (1. Kor. 13:2), nav nekas bez mīlestības (1. Kor. 13:2). Bez mīlestības spēja runāt mēlēs (1. Kor. 12:10, 28, 30) kļūst tikai par “skanošu varu vai šķindošu zvārguli” (1. Kor. 13:1). Pat svarīgā pravietošanas dāvana ir nekas bez mīlestības (1. Kor. 13:2).

1. Kor. 13:4–7 Pāvils koncentrējas uz to, kas mīlestība ir un kas tā nav; precīzāk, ko mīlestība dara un ko tā nedara. Darbības vārdi, kurus viņš izvēlējās, lai raksturotu mīlestību, norāda, ka mīlestība nav tikai jūtas – tā galvenokārt izpaužas mūsu rīcībā. Tādēc Pāvils min, ka mīlestība (1) ir pacietīga, (2) ir laipna, (3) priecājas par patiesību, (4) panes visu, (5) tic visu, (6) cer visu, (7) iztur visu. Pretēji tam mīlestība (1) neskauž, (2) nelielās, (3) augstprātīgi neuzpūšas, (4) neuzvedas nepieklājīgi, (5) nemeklē savu labumu, (6) nav viegli aizkaitināma, (7) neuzskaita pārestības, (8) nepriecājas par netaisnību.

Šie 15 darbības vārdi sniedz skaidras vadlīnijas, kā adekvāti praktizēt šīs dāvanas. Ievērojiet, šī diskusija par mīlestības patieso dabu atrodas tieši starp 1. Kor. 12. un 14. nodaļu, kur Pāvils risina konfliktu attiecībā uz garīgajām dāvanām. Patiesām, mīlestība ir atslēga uz garīgo dāvanu gudru pielietošanu. Mīlestība tiek nolikta arī blakus ticībai un cerībai, “bet lielākā no tām ir mīlestība” (1. Kor. 13:13).

Kāpēc mīlestība ir tik būtiska mūsu ticībā? Kas gan varētu būt labāks veids, kā piedzīvot Dieva mīlestības realitāti, ja ne ar lūgšanām censties atspoguļot šo mīlestību citiem? _____

Dāvana runāt mēlēs

Kā ir ar dāvanu runāt mēlēs? Saskaņā ar šīs dāvanas izpaušmēm citviet Bībelē (Mk. 16:17, Ap. d. 2:1–13, Ap. d. 10:44–48, Ap. d. 19:6) runāšana mēlēs Pirmajā vēstulē korintiešiem, visticamāk, ir Gara dota spēja runāt svešvalodās.

Dāvanu runāt mēlēs Pāvils piemin savā dāvanu uzskaitījumā 1. Kor. 12:8–10 (sk. arī 1. Kor. 12:28, 30; 1. Kor. 13:1, 8). Tomēr atkārtoti viņš uz to atsaucas 1. Kor. 14. Patiesi, grieķu vārds “glōssa” (“mēle”) parādās vairāk nekā divdesmit reizes 1. Kor. 12–14, ar piecpadsmit gadījumiem tikai 1. Kor. 14. nodaļā. Turklāt grieķu vārds “heteroglōssos” (“cita mēle”) arī parādās 1. Kor. 14:21. Šis lielais atsauču skaits uz dāvanu runāt mēlēs liecina, ka šis jautājums Pāvilam ir īpaši svarīgs. Šīs dāvanas nepareiza lietošana un ļaunprātīga izmantošana Korintas draudzē radīja nekārtības un haosu publiskajos dievkalpojumos (1. Kor. 14:23, 27, 33, 40).

Izlasi 1. Kor. 14:5, 13, 26, 27 un 1. Kor. 12:10, 30. Kādu īpašu norādījumu Pāvils deva attiecībā uz dāvanu runāt mēlēs? _____

Iemesls, kādēļ dāvanai runāt mēlēs jāiet roku rokā ar izskaidrošanas dāvanu, ir tas, ka mēlēm jābūt saprotamām (1. Kor. 14:9); citādi šīs dāvanas lietošanai nav labuma (1. Kor. 14:6). Tā ir norāde, kādēļ Pāvils tik ļoti uzsvēra izskaidrošanu un izpratni. Acīmredzot viņš nekritizē pašu dāvanu runāt mēlēs, bet gan, kā mēs redzēsīm rīt, pārmērīgo nozīmi, ko korintieši tai piešķīra, kas noveda pie pravietošanas dāvanas atstāšanas novārtā.

Šajā brīdī ir svarīgi ievērot, ka, lai gan Pāvils vēlējās, lai visi korintieši varētu runāt svešvalodās (1. Kor. 14:5), viņš negaidīja, ka tas notiks (1. Kor. 12:10). Tādēļ doma, ka “visiem jārunā mēlēs, pirms viņi var apgalvot, ka ir kristīti ar Svēto Garu, ir Pāvila 1. Kor. 12. un 14. nod. mācības sagrozīšana”. (Raoul Dederen “Handbook of Seventh-day Adventist Theology” electronic ed., vol. 12 of Commentary Reference Series (Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2001), 620. lpp.)

Vai tavā draudzē ir cilvēki, kas runā citās valodās? Kā viņi var izmantot šīs spējas, lai aizsniegtu citus cilvēkus ar Kristus vēsti? Kā šis fakts var palīdzēt mums saprast šīs dāvanas patieso būtību, par kuru runā Pāvils? _____

Pravietošanas dāvana

Pravietošanas dāvana ieņem nozīmīgu vietu Pāvila diskusijā par garīgajām dāvanām. Interesanti, ka pravietošanas dāvana parasti tiek minēta pirms dāvāšanas runāt mēlēs (1. Kor. 12:10, 28; 1. Kor. 13:8). Kad dāvāna runāt mēlēs tiek minēta pirmā, tas notiek tikai tādēļ, lai uzsvērtu tās relatīvo mazsvarīgumu salīdzinājumā ar pravietošanas dāvanu (1. Kor. 14:4, 5, 6, 22).

Izlasi Ef. 4:11–13 un 1. Kor. 14:3, 4. Ko šie panti saka par garīgo dāvanu mērķi kopumā un par pravietošanas dāvanu jo īpaši? _____

Pravietošanas dāvana ir paredzēta celšanai, pamudināšanai un mierināšanai (1. Kor. 14:3; salīdzini ar Ap. d. 15:32). Tas liecina, ka pravietošana nav tik daudz par nākotnes paredzēšanu, cik par to, kā dzīvot tagadnē. Grieķu darbības vārds “prophēteuō” var nozīmēt vai nu “pateikt kaut ko iepriekš”, vai “runāt kāda cita vārdā”. Piemēram, pirmā nozīme ir redzama Ap. d. 2:29–31 (salīdzini ar Am. 3:7), kur doma, ka Dāvids ir pravietis, tiek izskaidrota kā “paredzēšana”. Otrā nozīme ir redzama Ap. d. 15:32, kur Jūda un Sīla tiek identificēti kā pravieši. Tomēr viņu “pravietošana” sastāvēja no “brāļu iedrošināšanas un stiprināšanas ar daudziem vārdiem” (ESV).

No Ef. 4:11–13 mēs uzzinām, ka garīgās dāvāšanas nebeidzās apustuliskajā laikmetā. Tām jāpaliek līdz galam (Ap. d. 2:39). Tomēr, ja kāds apgalvo, ka ir pravietis, šis cilvēks jāizvērtē pēc Rakstiem. Vispārīgi runājot, te ir četri priekšnoteikumi. Pirmkārt, pravietojumiem jāpiepildās (5. Moz. 18:22, Jer. 28:8, 9). Otrkārt, vēstījumam jābūt saskaņā ar iepriekšējo praviešu vēsti (5. Moz. 13:1–3, Jes. 8:20). Treškārt, ikdienas dzīvei jāapliecina uzticība Kristum (1. Jņ. 4:1–3). Ceturtkārt, Jēzus teica, ka viltus praviešus pazīs pēc viņu augļiem (Mt. 7:15–20). Tas pats attiecas uz patiesiem praviešiem.

Atklāsmes grāmata norāda, ka pravietošanas dāvāna ir raksturīga atlikuma draudzes pazīme (Atkl. 12:17, Atkl. 19:10). Mēs, septītās dienas adventisti, ticam, ka pravietošanas dāvāna tika dota Elenai Vaitai un atspoguļojas viņas rakstos.

Kādi ir visi iemesli, kādēļ mēs ticam Elenas Vaitas pravietiskajai dāvanai?

Kādi jautājumi paliek par viņas lomu un autoritāti? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Elenas Vaitas grāmatā “Garīgās dāvanas” (“Spiritual Gifts”) 1. sēj., 5.–16. lpp.

“Lai cilvēki dodas strādāt, paļaujoties uz Kungu, un Viņš ies ar viņiem, pārliecinādams un atgriezdams dvēseles. Viens darbinieks var būt gatavs runātājs, cits gatavs rakstītājs, citam var būt patiesu, nopietnu, dedzīgu lūgšanu dāvana, citam dziedāšanas dāvana. Citam var būt īpašas spējas izskaidrot Dieva Vārdu. Un katrai dāvanai jāklūst par spēku Dievam, jo Viņš sadarbojas ar darbinieku. Vienam Dievs dod gudrības vārdu, citam zināšanas, citam ticību. Bet visiem jāstrādā zem vienas galvas. Dāvanu dažādība ved pie darbību dažādības, ‘bet viens pats Dievs, kas dod visas spējas visiem’ (1. Kor. 12:6). Lai neviens nenicina šķietami mazākās dāvanas. Lai visi sāk strādāt. Lai neviens nesaliek rokas neticībā, domādams, ka viņš nevar darīt varenu darbu. Pārstāj skatīties uz sevi. Skaties uz savu Vadoni. Lēnprātībā, patiesumā un mīlestībā dari, ko tu vari.” (Elena Vaita “The Advent Review and Sabbath Herald” 1906. g. 12. apr.)

“Mums katram vajadzīga palīdzība, ko varam saņemt no citu prātiem. Dievs darbosies citos prātos, ne tikai mūsējos. Dažādās dāvanas, kas dotas dažādiem cilvēkiem, ir jāapvieno, lai ‘svētos sagatavotu kalpošanas darbam, Kristus miesai par stiprinājumu’ (Ef. 4:12). [...] Mūsu priekšā vienmēr būs šķēršļi, bet mums jāseko savam Vadonim un jāsastop grūtības vienoti, roku rokā.” (Elena Vaita “The Upward Look” 141. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Padomājiet vēl par pravietošanas dāvanu. Kāpēc pravietošana ir svarīgāka par mēlēm, ja tās netiek izskaidrotas? Ja nepieciešams, vēlreiz izlasiet 1. Kor. 14, lai atkārtotu Pāvila argumentus.

2. Klasē pārrunājiet Elenas Vaitas dzīvi un kalpošanu un kāpēc mēs kā draudze ticam, ka viņai patiešām bija pravietošanas dāvana. Kādas lielas svētības šī dāvana nes draudzei? Kādi ir arī izaicinājumi, zinot, kā vislabāk izmantot šo dāvanu?

3. Padomājiet par trim līdz pieciem cilvēkiem, kuri jūs patiesi mil. Kā jūs zināt, ka viņu mīlestība pret jums ir patiesa? Ko tas jums atklāj par to, kāpēc Pāvils jautājumā par garīgajām dāvanām tik daudz runāja par mīlestību?

4. Lai cik svarīga būtu mīlestība, kāpēc tai tomēr nevajadzētu būt vienīgajam kritērijam, vērtējot, vai kāds runā patiesību un vai ir pelnījis, lai viņā ieklausītos?